

PLAN DE IGUALDADE

CEIP PRAIA XARDÍN

2021 - 2022

ÍNDICE

1. Introducción.
2. Contextualización normativa e do centro.
3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTIfobia.
4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan:
 - 4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.
 - 4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.
 - 4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.
 - 4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.
5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos:
 - 5.1. Organización do centro.
 - 5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.
 - 5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.
 - 5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.
6. Plan de actividades para o curso 2021 – 2022.
7. Seguemento e avaliación.
8. Conclusión.

1.)INTRODUCCIÓN

Para introducir este documento, describírase o obxectivo do mesmo. Atendendo ao artigo 46 da Lei Orgánica 3/2007 para a igualdade entre Homes e Mulleres, defínese plan de igualdade como un conxunto ordeado de medidas, adoptadas despois de realizar un diagnóstico da situación, tendentes a alcanzar na empresa a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes e a eliminar a discriminación por razón de sexo. A pesar dos dereitos acadados e da loita pola igualdade, na sociedade actual seguen transmitíndose estereotipos e roles de xénero que é preciso combater dende as escolas. Por este motivo, dende o centro educativo tentamos elaborar un documento que nos permita afondar nunha educación integral do alumnado e que recolla accións para abordar de xeito transversal ao longo do curso a igualdade entre homes e mulleres, visualizar o sexismo, previr a violencia de xénero e a LGTBIfobia.

Considérase que a mellor forma de loitar contra as desigualdades é traballar dende un modelo educativo encamiñado a **coeducar** é dicir: educar sen diferenciar as mensaxes en función do xénero. A coeducación prepara para unha vida de relación humana xusta, pacífica e saudable. Cómpre ter en conta que as aulas son cada vez máis diversas, pero ás veces esa diversidade, como é o caso da afectivo-sexual, non se visibiliza nin se respecta, senón que se rexeita por contravir o considerado “habitual” de aí a necesidade de traballar a diversidade dende a escola. Do mesmo xeito, é preciso visualizar e decatarse daqueles comportamentos ou ideas sexistas que seguen arraigadas en maior ou menor medida en todos/as nós.

Neste plan propónse que o equipo docente, dunha maneira consciente, incorpore na práctica diaria a coeducación de maneira **transversal** e que esta impregne a vida do noso centro, sen esquecernos de desenvolver actuacións específicas, relacionadas coa igualdade e a prevención da violencia contra as mulleres. Estas actividades irán encamiñadas a traballar diferentes temáticas: prevención precoz do sexismo, prevención e intervención en casos de violencia de xénero, prevención da violencia sexual, saberes libres de estereotipos de xénero, visibilización curricular das mulleres, historia da conquista dos dereitos das mulleres, identificación de estereotipos no material didáctico, uso da linguaxe non sexista, xestión coeducativa dos espazos escolares, deconstrución da masculinidade tradicional, resolución pacífica dos conflitos con perspectiva de xénero,

traballo colaborativo e non competitivo, corresponsabilidade nas tarefas, orientación vital libre de estereotipos, educación afectivo-sexual, diversidade afectivo-social, fenda de xénero no ámbito educativo, orientación sexual, prevención da LGTBIfobia, etc.

En resumo, con este plan preténdese promover prácticas educativas igualitarias así como cambios nas relación de xénero corrixindo os desequilibrios existentes. Dando coherencia a este propósito, concretaremos os obxectivos coeducativos a través de todos os documentos do centro (plans, proxectos, iniciativas...), e serán difundidos entre os membros da comunidade educativa para a súa información e sensibilización e implementación.

2.) CONTEXTUALIZACIÓN

O noso centro sitúase nunha zona rural costeira da provincia da Coruña duns 19.000 habitantes. O contexto cultural é o típico dunha zona rural galega. A maioría das familias teñen un nivel socio-cultural e adquisitivo medio e a súa actividade está estreitamente vinculada co eido mariño (pesca, conserveiras, batea...). Ao tratarse dun pobo pequeno, a diversidade non é a mesma que podemos atopar nunha gran cidade o que minimiza o enriquecemento cultural dos nenos/as. Ao mesmo tempo, seguen estando presentes estereotipos conservadores e pouco igualitarios. Por este motivo, levaranse a cabo diferentes actividades que permitan visualizar diferentes formas de relacionarse, de vivir e incluso de amar. Observar e comprender as diferenzas, conlevará e educar mentes máis respetuosas e empáticas.

O plan de igualdade do noso centro constitúe unha das canles para a transmisión destes valores que permitan ao noso alumnado adquirir desexos de converterse nun elemento fundamental na transformación social na que o xénero non sexa un motivo de discriminación. Tendo especialmente en conta o grave problema social da violencia de xénero, forma extrema de desigualdade, de aí a importancia de que sexa tratado dende os primeiros anos de escolarización.

Ten que ser tamén a integración e a normalización da diversidade afectiva e sexual. Debemos potenciar unha educación tolerante, igualitaria e integradora que non imponha un modelo uniforme de sexualidade como predominante. Nós temos a posibilidade de contribuír aos procesos de socialización do alumnado evitando estereotipos sexistas.

Debemos ademais loitar para romper os valores sociais e culturais tradicionais que outorgan determinadas características e calidades “propias de cada sexo”, asociadas á condición de ser muller e ser home.

Tal e como establece a consellería de educación, os nosos **principios educativos** deben seguir:

- Os valores democráticos que respecten e teñan en conta a cada individuo dentro da comunidade educativa.
- A Transversalidade: a igualdade de xénero como principio transversal sempre presente na actividade educativa.
- Obxectivo Violencia 0 nas aulas e na sociedade: sensibilizar e concienciar do problema da violencia de xénero e loitar pola súa discriminación.
- Inclusión e integración da diversidade: aceptar a diversidade sexual e a integración plena de todas as persoas na comunidade educativa sen que inflúa a súa opción afectiva e sexual.
- Igualdade de oportunidades e visibilidade daqueles prexuízos e estereotipos que seguen presentes na nosa sociedade.

No que se refire á **contextualización normativa**, No ámbito internacional, diversas normas sinalan a importancia de velar polo principio de igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

- Para as Nacións Unidas o principio de igualdade de dereitos converteuse nun principio de carácter transversal que debe ser garantido en tódolos ámbitos.
- O 18 de decembro de 1979 os estados membros da ONU, estableceron na Convención sobre a Eliminación de todas as formas de Discriminación contra a Muller que as autoridades educativas deben asegurar a igualdade entre as mulleres e homes.
- O Tratado de Ámsterdam, 1 de maio de 1999 segue establecendo esta prioridade.
- A Constitución Española no seu artigo 14 sinala “ a igualdade ante a lei por razóns de sexo”. O artigo 9.2 “ obriga aos poderes públicos para que sexa real e efectiva “.
- A comezos do século XXI, desenvólvese a Lei 7/ 2004 do 16 de xullo para a igualdade efectiva de mulleres e homes.

- O artigo 1 da LOE recórdanos o desenvolvemento na escola dos valores que fomentan a igualdade entre mulleres e homes, así como a prevención da violencia de xénero.
- A Lei Orgánica 3/2007 para a Igualdade Efectiva de mulleres e homes no seu artigo 23 establece “ igualdade de oportunidade entre mulleres e homes” e no artigo 24 “ a integración no principio de igualdade na política de educación “ ...
- Ese mesmo ano, publícase a Lei 11/2007 do 27 de xullo para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.
- Resaltar tamén a repercusión educativa do protocolo de identidade de xénero publicado pola Xunta de Galicia.
- Máis recentemente, o Decreto 2/2015 do 12 de febreiro no artigo 17: establece non admitir contidos ,metodoloxías, criterios de avaliación, transmisores directa ou indirectamente dunha distribución estereotipada de papeis entre os sexos ou dunha imaxe de dominación dun sexo sobre o outro. Establécese tamén:

- 1.Enriquecemento do contido curricular coas contribucións ao coñecemento humano.
- 2.Fomento de vocacións femininas naquelas áreas de pouca representación.
- 3.A adquisición entre alumnas e alumnos da capacidade para atender as súas propias necesidades domésticas e os labores familiares compartidos.

Ademais desta xustificación normativa xeral, recordamos a importancia de que a promoción da igualdade se recolla tamén nos **documentos do centro** para permitir a coherencia e a transversalidade. Así, incluíranse tamén no centro:

- Obxectivos coeducativos concretos no Plan de Convivencia (accións encamiñadas a fomentar a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes e previr a violencia de xénero e a LGBTIfobia).
- Obxectivos coeducativos no Plan de Acción Titorial.

No **Plan de Convivencia** aparecen establecidos obxectivos reflectidos no Decreto 330/2009 do catro de xuño e no Decreto 105/2014 de 4 de setembro, polo que se establece o currículo de EP e que fan referencia, entre outros, a necesidade de manter

unha actitude tolerante, asertiva e contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

Establécese tamén un compromiso para que toda a comunidade educativa adopte unha actitude de colaboración na prevención da violencia de xénero e para fomentar a igualdade real entre mulleres e homes.

Nas NOFC: baseándonos na Ley 4/2011 do 30 de xuño, faise referencia como conduta grave aos actos de discriminación contra membros da comunidade educativa por razón de nacemento, raza, sexo, orientación e identidade sexual..., aínda que debemos incluír medidas relativas á prevención destes actos, polo que se revisarán as NOFC para dar unha mellor resposta a esta necesidade.

No Plan de Acción Titorial: Coxunturalmente vanse trasladando iniciativas para o tratamento en materia de igualdade desde o Departamento de Orientación, a CCP, o Equipo de dinamización da Convivencia, os Equipos de Nivel e Ciclo...

Xa máis globalmente, **no PE** atopamos diversas alusións á necesidade de promover valores de igualdade, non violencia, respecto e empatía que nos permitan ser unha sociedade máis tolerante.

Para finalizar este apartado, resaltaremos que a nivel de centro tamén se prioriza a detección e o tratamento de **situacións de discriminación e violencia**. O libro de rexistro de incidencias permítenos reflectilas e tomar decisións para resolvelas, pero debemos estar atentos a aquelas que quedan ocultas dentro da rutina diaria do centro ou amosan unha presenza sutil. A súa identificación e resolución pacífica son necesarias para evitar as consecuencias negativas no alumnado vítima das mesmas. Neste punto é fundamental que exista unha comunicación fluída entre profesorado, alumnado e familias; a acción titorial é de vital importancia neste tema.

3.) ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO, COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGBTIfobia

A fase de diagnóstico é imprescindible para coñecer a situación do centro en relación á igualdade entre mulleres e homes. Para diagnosticar, é necesario observar e analizar o centro no seu conxunto prestando especial atención ás relacións, condutas e

actitudes que teñen lugar nel, non unicamente entre o alumnado, senón tamén entre o profesorado o persoal de administración e servizos, sen esquecer ás familias do alumnado. En xeral, trataremos de recompilar información sobre diversos aspectos do entorno educativo no que se desenvolve a vida escolar e analízalos desde a perspectiva de xénero.

Partimos neste momento concreto, no centro, do traballo do DO, da CCP, do equipo de dinamización da convivencia, dos equipos de nivel e ciclo e dos órganos unipersoais. Cómpre tomar conciencia para empoderar ás mulleres en todos os ámbitos da vida (persoal, profesional, social...) e romper cos diferentes micromachismos e machismos existentes na sociedade, no día a día, na casa e particularmente no centro na prol dunha nova masculinidade comprometida ca igualdade. Do mesmo xeito, estaremos atentos/as á diversidade afectivo - sexual do noso alumnado.

Centrarémonos en 5 eixes observados: a representación de mulleres no centro, o emprego da linguaxe, as relacións entre o alumnado, a participación das familias e os materiais didácticos.

- **Representación das mulleres no centro**

No noso centro existe unha gran representación feminina pois o equipo directivo está formado por tres mulleres equipo directivo. No claustro así como no consello escolar, tamén predomina o número de mulleres, mais debemos ter en conta que a maioría feminina no maxisterio responde a unha concepción machista dos roles.

- **Emprego da linguaxe:**

Obsérvase unha linguaxe sexista, aínda que sempre tenta corríxirse, pois tanto alumnado como profesorado seguimos empregando en certas ocasións micromachismos á hora de expresarnos oralmente. Por outra banda, en canto á linguaxe escrita nos documentos oficiais, na carteis, no taboleiro de anuncios emprégase a diferenza muller-home no uso da linguaxe. Cando se detecta algún erro corríxese o antes posible.

- **Relacións entre o alumnado**

Nas aulas e nas actividades complementarias e extraescolares, sempre se organizan grupos mixtos para favorecer as relacións igualitarias pero seguimos

observando que nas actividades non dirixidas polo profesorado, as nenas e nenos tenden a agruparse atendendo ao seu xénero e os xogos soen ser distintos entre uns e outros replicando, en certo modo, os estereotipos sexistas. Así mesmo, en idades temperás, obsérvanse actitudes e comentarios sobre a vinculación dun tipo de roupa ou cores a un sexo ou outro. Isto demostráanos que no centro o noso alumnado é o resultado dunha cultura na que se asignan unha serie de calidades, actitudes e aptitudes ás persoas en función do sexo.

- **Participación das familias**

En canto á participación das familias no centro, actividades, charlas informativas, horas de tutoría..., unha alta porcentaxe das que acoden ao centro son as nais ou titoras legais, reflectindo o que ocorre na sociedade coa gran discriminación que sofren as mulleres (dedican un maior número de horas que os homes nas tarefas familiares e do coidado das fillas e fillos).

- **Materiais didácticos**

Os materiais didácticos son unha das principais canles de socialización, a través do seu contido amosan un tipo de sociedade coa que o alumnado tende a identificarse e a construír a súa identidade.

Se estes materiais ofrecen imaxes estereotipadas e sexistas, o alumnado interioriza estes estereotipos e os roles de xénero mantéñense e prolóngase no centro. Por este motivo, o equipo docente considera indispensable unha análise dos materiais didácticos empregados, desde unha perspectiva de xénero.

- As actividades representadas (quen fai que?)
- Actitudes asumidas polos personaxes.
- Roles representados (que roles representan os personaxes femininos e os masculinos) a linguaxe (se se fai un uso sexista da mesma).

4.) PRINCIPIOS ORIENTADORES DO CONTIDO E OBXECTIVOS COEDUCATIVOS

No plan de igualdade os contidos principais farán referencia a:

- Igualdade entre mulleres e homes.

- Respecto dos dereitos e liberdades fundamentais das mulleres e homes.
- Educación na diversidade.
- Linguaxe inclusiva.
- Empoderamento.
- LGTBI.
- Corresponsabilidade.
- Resolución pacífica de conflitos.
- Non discriminación.
- Transversalidade das actuacións que contempla el Plan de Igualdade.
- Participación de toda a comunidade educativa (persoal do centro, docente e non docente, alumnado e familias).

Partindo destes principios orientadores, xorden un conxunto de liñas estratéxicas de Actuación.

Poñer o foco nos estereotipos e roles de xénero, actitudes e valores sexistas

O obxectivo que se persegue é a exclusión, no ámbito educativo de aqueles valores e actitudes que tradicionalmente propician una invisibilización das mulleres, primando os valores masculinos. Trátase de substituír estes estereotipos, tan arraigados na nosa sociedade por uns valores nos que homes e mulleres sexan igualmente valorados e valoradas, cada cal na súa diferenza, a través do recoñecemento á mesma e o respecto.

O emprego da linguaxe inclusiva

A linguaxe inclusiva e non sexista é un dos valores nos que debe estar baseado calquera modelo de intervención educativa. Por iso dentro desta liña de actuación estratéxica trátase de visibilizar as situacións nas que se fai un uso sexista da linguaxe para concienciar á comunidade educativa e explicar as consecuencias que, aínda que parecen non ter importancia, implican o uso deste tipo de linguaxe.

Ambientación do centro como espazo de relación e espazo de paz

O principio de non violencia aséntase no respecto á diferenza e na aplicación de métodos de solución pacífica de conflitos. Prestarase especial atención á violencia de xénero. A adquisición dunhas habilidades sociais que favorezan a empatía, o

recoñecemento das emocións, a tolerancia e a asertividade para o establecemento de relacións positivas.

4.1. OBXECTIVOS COEDUCATIVOS

1. Promover a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

Tal e como establece a Consellería de Educación, o primeiro obxectivo é afianzar as bases dende a infancia para que a convivencia en igualdade entre mulleres e homes sexa unha realidade. Procurarase dende o inicio da escolarización o desenvolvemento e as relacións libres de prexuízos e estereotipos de xénero.

No ámbito educativo e no noso colexio en particular, promoverase a igualdade de xénero incidindo na importancia de que se transmita unha imaxe plural, non estereotipada de mulleres e homes a través da lectura, cine, música, visibilización de mulleres de éxito en todos os ámbitos, especialmente no científico-tecnolóxico...

Analizaremos de xeito crítico as mensaxes e imaxes que se transmiten das nenas, das mozas e das mulleres adultas, a través de diferentes medios, poñendo especial énfase na publicidade e nas redes sociais.

Impulsaremos a participación equilibrada de nenas e nenos nos distintos roles e daremos visibilidade a mulleres que serven como exemplo na sociedade, tanto actual como ao longo da historia.

Para que as aprendizaxes sexan significativas e teñan unha maior repercusión na sociedade, intentarán levarse estas reflexións a favor da igualdade efectiva entre homes e mulleres ás familias facéndoas partícipes das actividades do centro.

2. Previr, detectar e intervir en casos de violencia de xénero.

Dende o noso centro preténdense promover cambios que favorezan relacións igualitarias entre as persoas sen discriminación de ningún tipo. As accións encamiñadas a desterrar a violencia de xénero deben empezar por accións preventivas, formuladas desde unha perspectiva positiva de aprendizaxe, a perspectiva coeducativa. Comezaremos desterrando formas de maltrato sutil como os micromachismos e diferenzas por omisión, uso de obxectos, acceso ao xogo...

Fomentaremos unha educación en valores iguais para nenas e nenos, mulleres e homes, libre de estereotipos de xénero.

Traballaranse as habilidades sociais e a resolución pacífica de conflitos. Desenvolveremos así un contexto de respecto, favorable ás relacións democráticas e igualitarias, onde se combate calquera mostra de violencia de xénero.

Integraranse nos contidos curriculares, a igualdade, a loita contra o sexismo, unha educación dos afectos e das emocións, o respecto á diversidade e o empoderamento.

3. Promover o respecto pola diversidade afectivo-sexual.

Dente a etapa de educación infantil, darase visibilidade á diversidade afectivo-sexual e de identidade de xénero a través de contos ou debuxos. Promoveranse o respecto, a tolerancia e a non discriminación.

Trataranse as diferentes identidades LGBTI con naturalidade, favorecendo a normalización e inclusión, procurando unha achega conceptual adaptada ás diferentes idades, especialmente no relativo á identidade sexual.

A educación na diversidade formúlase como a clave do noso Plan de Igualdade, entendendo a diversidade de maneira transversal, en cada un dos aspectos da vida cotiá sentando as bases na formación de futuras e futuros cidadás e cidadáns onde a normalidade constitúa a aceptación da diferenza.

4. Previr, deter e intervir en casos de LGTBIfobia

Consideramos imprescindible estar alerta e prestar atención ante unha actitude de LGTBIfobia, pois calquera falta, por pequena que sexa, danará a autoestima e o benestar emocional da persoa afectada. Como comunidade educativa debemos traballar na prevención, detección e erradicación do acoso por homofobia e transfobia, pero tamén en promover o libre desenvolvemento da personalidade de cada persoa, fomentando o respecto pola diversidade sexual, familiar, de identidade de xénero, ao mesmo tempo que se traballan e se celebran todas as diversidades.

Basearémonos en aspectos tales como:

- a) Atender ao protocolo de identidade de xénero publicado pola Xunta de Galicia.
- b) Dar visibilidade ao colectivo LGTBI.
- c) Cuestionarnos os prexuizos e estereotipos.
- d) Coidar a linguaxe.
- e) Respetar o desexo de cada persoa a ser tratada no xénero co que se identifica.
- f) Respetaremos a intimidade e a confidencialidade, respectando os tempos e procesos das persoas.
- g) A diversidade é positiva: construiremos unha escola na que todas as persoas encontren recoñecemento e respecto.

5.) MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN

5.1 ORGANIZACIÓN DO CENTRO

- Continuar favorecendo a representación de mulleres e homes nos órganos de decisión e representación de xeito equitativo.
- Nomear unha persoa en materia de igualdade no Consello escolar para participar no impulso do Plan de Igualdade.
- Difundir o plan entre os diferentes axentes da comunidade (con especial atención ás familias).
- Promover a formación do profesorado, do alumnado e das familias en materia de igualdade.
- Empregar unha linguaxe inclusiva e igualitaria na actividade do centro.
- Colaborar con outras entidades na realización de actividades coeducativas (neste caso a Cruz Vermella).
- Concretar actividades arredor das datas coeducativas do calendario escolar
- Concretar o desenvolvemento curricular da educación afectivo-sexual integral para todo o alumnado do centro.
- Promover pautas para actualizar e revisar o material didáctico con perspectiva de xénero.

5.2 ELIMINACIÓN DOS ESTEREOTIPOS DE XÉNERO NA TRANSMISIÓN DOS VALORES E DOS SABERES

- Revisar as programacións didácticas e a práctica docente desde unha perspectiva de xénero: para incluír as mulleres relevantes en cada ámbito do saber, os saberes asociados tradicionalmente ás mulleres, as desigualdades de xénero,...
- Revisar o material didáctico empregado na aula (valores, normas, representacións, selección de contidos, de imaxes, de linguaxe, de propostas de actividades...).
- Realizar actividades de sensibilización na aula.
- Realizar actividades de información e sensibilización coas familias.
- Promover metodoloxías nas que o alumnado sexa un suxeito activo e fomentar o espírito crítico.

5.3 XESTIÓN DOS ESPAZOS, DOS RECURSOS E DAS OPORTUNIDADES DE REALIZACIÓN VOCACIONAL DE XEITO INCLUSIVO

- Difundir información a través da páxina web e do taboleiro no centro.
- Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar (maletas viaxeiras pola igualdade e a inclusión , cedidas polo CAFI).
- Empregar contidos de actualidade para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara a igualdade real.
- Xestionar as actividades e da ocupación do patio para favorecer a inclusión.
- Promover a cooperación nos espazos tecnolóxicos.
- Promover a prevención ante a discriminación por razón de sexo, xénero ou orientación sexual.
- Previr o acoso sexual, por razón de sexo, orientación sexual e identidade de xénero.
- Promover a participación do sexo menos representado nas actividades científico-tecnolóxicas, deportivas, de coidado...
- Apoiar o feminismo e promover o empoderamento da muller e do colectivo LGTBI.

5.4 INCLUSIÓN DOS VALORES EDUCATIVOS NA XESTIÓN DA CONVIVENCIA ESCOLAR

- Fomentar a empatía e unha actitude asertiva.

- Entrenar as HHSS e a resolución de conflitos.
- Promover o respecto e do bo trato entre mulleres e homes.
- Promover o coidado entre persoas, animais, do medio ambiente..
- Promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.
- Promover metodoloxías activas, participativas e cooperativas.
- Promover a corresponsabilidade na realización de tarefas.
- Promover actividades de intervención social na comunidade educativa.

6.) PLAN DE ACTIVIDADES PARA O CURSO 2021-2022

Facendo un breve repaso do tratado ao longo deste plan, concretaremos agora os **contidos** a traballar nas actividades propostas para este curso:

- Análise e corrección da linguaxe sexista no entorno familiar, escolar e social.
- Análise e detección de calquera tipo de maltrato e abuso, especialmente o bullying ou acoso escolar.
- Factores de protección: Información e concienciación sobre a violencia de xénero, percepción do abuso e maltrato.
- Factores de risco ante o maltrato e a violencia de xénero: sexismo interiorizado, mitos de amor romántico.
- Análise de situacións de maltrato a mulleres a través do visionado de películas, lecturas de artigos, audicións musicais, etc.
- Concienciación e rexeito da violencia contra a muller.
- Protocolo de actuación en centros escolares ante casos de violencia de xénero.
- Detección e reflexión sobre los estereotipos sexistas en medios de comunicación e publicidade.
- Posta en valor de contribucións únicas de mulleres ao longo da historia e as súas aportacións máis destacadas.
- Valoración positiva de mulleres da actualidade que destaquen polas súas calidades e logros.
- Posta na relevancia das mulleres do día a día. Recoñecemento do valor das mulleres do noso entorno máis próximo.
- Análise da corresponsabilidade no fogar.
- Desenvolver un trato igualitario entre homes e mulleres en diferentes ámbitos.

- Visibilidade, respecto e apoio ás persoas LGTBI.

Calendario de actuacións:

As actuacións sinaladas desenvolveranse ao longo de todo o curso 2021-2022, tanto de xeito transversal como de maneira máis específica. Conmemoraremos unha serie de datas relevantes dentro do marco da igualdade de xénero, aínda que tamén este calendario se pode ver modificado con outras actividades que vaian xurdindo ao longo do curso. A nosa proposta está aberta á ampliación e modificación, en función do resto de compoñentes da comunidade educativa, profesorado, alumnado, familia, axentes sociais... A súa colaboración é indispensable para conseguir os obxectivos que nos marcamos neste proxecto.

a) Primeiro trimestre

- Actividades entorno ao 25 de novembro, Día internacional para a Eliminación da Violencia de Xénero (análise da publicidade sexista, concienciación con noticias con violencia de xénero, impacto con carteis no centro, creación dun mural, exposicións reflexivas por parte do alumnado).
- Maletas viaxeiras pola Inclusión e a Igualdade (textos coeducativos para traballar esta temática).
- Actividades de inclusión lingüística.
- Actividades coa Cruz Vermella sobre o bo trato.
- Recomendacións a través do equipo de Convivencia para un uso non sexista da linguaxe. Reflexión e toma de conciencia.
- Muller e discapacidade.

b) Segundo trimestre

- Día da Non Violencia e a Paz (30 de xaneiro).
- Día Internacional da Muller (8 de marzo). Tentaremos ofrecer as nenas exemplos de mulleres que traballen no ámbito tecnolóxico e científico.
- Rompendo estereotipos. Roles sexuais establecidos. Análise de documentos didácticos, da súa realidade familiar,...
- Actividades sobre o respecto cara o colectivo LGTBI na que o alumnado será o protagonista.
- Estudo do sexismo nas redes sociais.

c) Terceiro trimestre

- Camiñando en igualdade, cooperación, corresponsabilidade e igualdade en diferentes ámbitos: educativo, laboral, familiar.
- A última semana de curso realizaranse actividades nas que o alumnado terá que detectar micromachismos, desigualdades ou discriminacións e deberán propoñer unha resposta asertiva ante ditas situacións, evitando a pasividade.

En cada actuación lanzaranse propostas de actividades, desde os diferentes equipos, que utilicen diferentes linguaxes: musical, plástico, visual, oral, escrito..., tales como análise de cancións, realización de murais ou traballos plásticos, visionado de películas, lectura e estudo de artigos, análise dos contos clásicos, talleres de educación afectiva e emocional, debates...

Asentaremos o principio de non discriminación de persoas e fomentaremos comportamentos de participación, reflexión, responsabilidade, solidariedade e tolerancia. Ademais, colaboraremos no obxectivo último que se persegue en todo centro escolar que se pode resumir coa expresión "crear cidadáns".

7.) SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

A avaliación é un proceso sistemático de recollida de datos, neste caso sobre a acción educativa, que permite obter información válida e flexible para formar xuízos de valor. Estes xuízos, á súa vez, utilízanse na toma de decisións consecuente co obxecto de mellorar a actividade educativa valorada (Casanova, 1992). O plan de igualdade, debe

establecer dende a súa idea inicial, un sistema de seguimento e avaliación que permita coñecer con detalle os resultados obtidos na posta marcha do proxecto.

O funcionamento do plan avaliarase atendendo a catro eixos: o alumnado, no profesorado, as actividades e os recursos.

- O alumnado: poden estudiarse distintas variables, como son actitudes, participación activa, repercusión, interese e motivación e o grao de consecución dos obxectivos formulados.
- O profesorado: pode atenderse ao traballo realizado, implicación, participación e grao de consecución dos obxectivos. Nalgúns casos a avaliación requirirá tamén a implicación das familias.
- As actividades: avaliarase o grao de adecuación da actividade ou actividades formuladas ao alumnado e ao entorno sociocultural e ao el grado de adecuación das actuacións para a consecución dos obxectivos.
- Materiais e recursos: as variables de estudio poden estar relacionadas coa calidade e uso dos materiais recollidos e elaborados.

A avaliación permítenos reconducir a práctica educativa, polo tanto debe realizarse en diferentes momentos. En función do **momento** en que se realice a avaliación, pódense establecer distintos tipos:

- **Avaliación inicial:** permite coñecer a situación de partida. Neste caso, a través da observación, da análise de documentos, das comunicacións do centro etc.
- **Avaliación continua:** valoraranse ao longo do curso as distintas actividades comprendidas no Plan de igualdade, o que nos permitirá saber o que funciona co noso alumnado e aqueles aspectos que se deben ir modificando. As ferramentas para a avaliación intermedia serán: observación sistemática, rúbricas, cuestionarios de satisfacción ou producións do alumnado. Sería recomendable usar un diario de clase onde o profesorado formula preguntas sobre a actividade proposta, preguntas tales coma: que lles gustou?, que funcionou?, que non funcionou?, que podo facer para mellorar a actividade?, que aprendín?, como o aprendín?, ...
- **Avaliación final:** A avaliación final serve para detectar posibles deficiencias e pensar en propostas de mellora.

8.) CONCLUSIÓN

Para finalizar, exponemos que o camiño pedagóxico a seguir ten como obxectivo lograr a inclusión logrando que todos os nenos/as medren xuntos e disfruten das diferenzas. Na sociedade actual é preciso que toda a comunidade educativa reflexione e faga autocrítica sobre aqueles estereotipos e prexuízos que seguimos tendo para evitar perpetualos. Os centros educativos somos un elemento indispensable na sociedade para erradicar o sexismo, e promover actitudes de tolerancia, respecto e relación igualitarias.

Para conseguir todo isto é preciso involucrar ao conxunto da comunidade educativa polo que se fai fincapé na participación das familias. Destacamos a importancia de atender ás cuestións afectivas do alumnado así como á necesidade de formalos na toma de decisións, no respecto á diversidade, na igualdade entre mulleres e homes, no empoderamento, no apoio ao colectivo LGTB e no evitamento da pasividade ante as inxustizas. Buscamos así formar unha futura cidadanía máis empática e solidaria.